

ŽALIASIS RAŠTINGUMAS

KŪRYBOS KALENDORIUS

UŽ TAI, KAD NEIŠTIRPTŲ

Rūšavimas yra viena svarbiausių veiklų, kuria kiekvienas galime prisidėti prie aplinkos saugojimo ir taršos Lietuvoje mažinimo. Rūšiuojant atliekas, jos nepatenka į sąvartynus, o yra perdirbamos ar naudojamos energijai išgauti. Tad kiekvieno mūsų indėlis – labai svarbus.

Rūšiuodami atliekas mes:

- Taupome išteklius
- Taupome energiją
- Kovojame prieš klimato kaitą
- Mažiname sąvartynus

Visos teisės saugomos autorių teisių įstatymo. Jokia šio leidinio dalis negali būti kopijuojama, platinama, panaudojama ar perduodama kitiems asmenims be VšĮ „Žalioji taška“ sutikimo. Jei pageidaujate gauti leidimą informacijos platinimui, kreipkitės adresu: komunikacija@ztl.lt

---

Šiais laikais be gebėjimo rašyti, skaityti, samprotauti, kurti, skaičiuoti ir atlikti kitus didžiąjai visuomenės daliai įprastus veiksmus, atrodytume mažų mažiausiai keistai, juk tai yra raštingumas, mūsų langas į patogų ir gerą gyvenimą. Jo dėka galime bendrauti, mokytis, augti, suprasti kitus, būti savarankiškais ir sumaniais. Kurti savo ateitį, padėti kitiems ir būti plačiojo pasaulio žmonėmis. Tačiau, nors šis raštingumas yra savaime suprantamas, kitas - žaliojo raštingumas, dar tik skinasi kelią mūsų visuomenėje.

Pastarieji keliasdešimt metų mūsų planetoje yra gan įtempti, gyvename tarsi tarp dviejų polių - noro vartoti, savęs neriboti, apie nieką negalvoti ir rūpintis tik savimi, bei paširdžius nuolat kutenančio jausmo, jog turime susiimti, tausoti Žemės resursus, mažinti poreikius, priimti tvarius sprendimus ir galvoti apie pasaulį globaliai - rūpintis ne tik savimi, bet ir ateitimi, kurios net nematome. Tai yra gana sunku.

Tačiau tai yra sunku mums, kurie užaugo visai kitokias vertybes turėjusiam pasaulyje, o mūsų vaikams, jaunajai kartai, suprasti ryšį tarp kasdienių veiksmų ir globalių jų pasekmių, gali būti taip pat paprasta, kaip skaityti ir rašyti! Todėl leiskime jiems pažinti pasaulį tokį, koks jis yra, pabrėžkime aplinkai palankių įpročių - atliekų vengimo, pakartotinio naudojimo, teisingo rūšiavimo ir perdirbimo - svarbą, ugdykime socialinę atsakomybę, savo pavyzdžiu rodykime besąlygišką meilę mūsų aplinkai, pasauliui ir mokykime juo rūpintis.

O mokytis smagiausia žaidžiant, tyrinėjant, kuriant - apie tai ir šis leidinys, kurio pagalba pajusite antrinio panaudojimo žaismingumą bei neribotas galimybes, ruošiantis svarbiausioms metų šventėms ar minint įvairias kalendorines dienas. Sukurti kažką iš nieko bus daug smagiau, nei naudoti naujas medžiagas, o jausmas, jog savo veikla prisidedate prie gamtos gerovės - nepakartojamas! Tad puoselėkime ir auginkime žaliąjį raštingumą - jis yra kelias į ateitį, kuriuo einame visi kartu.

S
Y
Z
R
D
T

RUGSĖJIS / SPALIS..... 9

1

Segtuvas „Pasiėkimų katinėlis”

Pieštukinė „Lama”

Dekoracija „Pasiėiaušėlis eėziukas”

Atvirukas „Prisiminimai”

LAPKRITIS / GRUODIS..... 23

2

Advento kalendorius „Jaukus laukimas”

Eglutės žaisliukai „Elniukas Rudolfas”

Dekoracija „Eglutė”

Dekoracija „Meduolis linksmuolis”

SAUSIS / VASARIS..... 39

3

Lėktuvėlis „Lietuva”

Uėgavėnių kaukė „Velnias pabaisūnas”

Atvirutė „Pasimatymas”

Knygų skirtukas „Paslaptis”

KOVAS / BALANDIS..... 53

4

Linksmasis šeėėlių teatras

Vazonėliai „Baubukai”

Dekoracija „Paukėtukai”

Dekoracija „Velykinis viėėiukas”

S

GEGUŽĖ / BIRŽELIS..... 67

Dekoracija „Pirmieji žiedai”

Nuotraukos laikiklis „Prisimink mane”

Dekoracija „Jūros bangose”

Lauko dekoracija „Bitutė”

R

LIEPA / RUGPJŪTIS..... 79

Vėjo malūnėlis „Pagauk vasaros vėją”

Aitvaras „Aukštai aukštai”

Žaidimas „Suskaičiuok”

Žaidimas „Arkliukas Kaštonas”

Rengiant antrinio panaudojimo dirbtuves, svarbu, kad antrinės žaliavos sudarytų didžiąją dalį mūsų naudojamų priemonių, o tam reikia pasiruošti iš anksto ir apgalvotai. Tiesa, antrinės žaliavos nebūtinai yra plastikas, popierius ar metalas, prie jų taip pat galime priskirti gamtines žaliavas, kurios dirbtuvėse taip pat įgauna pri-

dėtinę vertę, vietoje to, kad būtų paprasčiausiai supuvusios. Todėl parengėme Jums dažniausiai naudojamų antrinių bei gamtinių žaliavų sąrašą, kuris padės pasiruošti ir turėti puikių priemonių darbeliams atlikti, kai tik to užsimanysite. Žinoma, ne visuomet turime vietos sandėliuoti daug medžiagų, tad rinkite jas atsižvelgdami į savo poreikius, bei kūrybinį įkvėpimą.

ANTRINĖS ŽALIAVOS

Kartoninės pakavimo dėžės (jų galite rasti ar paprašyti parduotuvėse)

Nereikalingi, įplyšę dovanų maišeliai ar popieriniai pirkinų maišeliai

Spalvingi kalendoriai

Vienkartinių nosinaičių dėžutės, dėžutės nuo dribsnių ar košių

Kavos, konservų (metaliniai) indeliai

Jogurto, grietinės, užpilamų košių, liofilizuotų uogų indeliai (būtina išplauti ir išdžiovinti)

Putplastis (iš buitinės technikos pakuočių)

Suši lazdelės, maistiniai iešmeliai

Įvairių buteliukų bei indelių dangteliai

Stikliniai indeliai

Tualetinio popieriaus, popierinio rankšluosčio rulonėliai

Įvairios tekstilės atraižos, medžiaginės

dovanų pakavimo juostelės, juostelės nuo dovanų maišelių rankenų.

Senos sagos, karoliai, blizgučiai, užtrauktukai, nériniuotos juostelės, siūlai.

GAMTINĖS ŽALIAVOS

Kankorėžiai (būtina išdžiovinti prieš naudojant)

Pjuvenos

Nedideli medžio gabaliukai (rašteliai, kulbelės)

Šakelės (įvairaus ilgio ir storio)

Spalvingi rudeniniai lapai (džiovinti)

Įvairių gėlių žiedai, šakelės, rugiai (džiovinti žiedais į apačią)

Šermukšnio uogų kekės, apelsino žievelės (džiovinti)

Kaštonai, gilės

PAJŪRIO GĖRYBĖS:

vandens nugludinti akmenukai, stikliukai, pagaliukai, plunksnos ir pan.

RUGSĖJIS

- 01** Mokslo žinių diena
- 05** Senelių diena
- 07** Baltijos Jūros diena
- 07** Buriuotojų diena
- 08** Tarptautinė raštingumo diena
- 09** Tarptautinė grožio diena
- 15** Tarptautinė demokratijos diena
- 16** Ozono sluoksnio apsaugos diena
- 21** Miškininkų diena
- 22** Rudens lygė (lygiadienis)
- 22** Tarptautinė diena be automobilių
- 24** Šeimos pirties diena
- 25** Pasaulinė kurčiųjų diena
- 25** Mokymosi šeimoje diena
- 26** Europos kalbų diena
- 28** Vilniaus įkūrėjo, Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino diena
- * Judumo savaitė

SPALIS

- 01** Tarptautinė pagyvenusių žmonių diena
- 01** Tarptautinė kavos diena
- 01** Lietuvos kelių policijos diena
- 01** Pasaulinė muzikos diena
- 01** Kūno kultūros ir sporto diena
- 03** Pasaulinė natūralios aplinkos diena
- 04** Pasaulinė gyvūnijos ir gyvūnų globėjo švento Pranciškaus Asyžiečio diena
- 05** Mokytojų diena
- 07** Šypsenos diena
- 09** Pasaulinė pašto diena
- 10** Pasaulinė košės diena
- 15** Pasaulinė rankų plovimo diena
- 16** Pasaulinė maisto diena
- 17** Tarptautinė kovos su skurdu diena
- 20** Atšvaitų diena
- 24** Pasaulinė klimato kaitos diena
- 25** Konstitucijos diena
- 31** Helovinas
- * Klimato kaitos savaitė

RUGSĖJIS / SPALIS

Pirmoji rugsėjo diena atneša naujus mokslo metus, o kartu su jais - malonius iššūkius, kūrybą ir neįkainojamas žinias. Smagu tai, jog mokykloje galime mokytis ne tik įprastų akademinių dalykų, bet ir socialinės atsakomybės. Todėl į įprastas technologijų pamokas įtraukime antrines žaliavas, kalbėkime apie tausojimo, rūšiavimo svarbą ir vienu metu išmoksime kelis dalykus! O savo progresą stebėsime lygindami

per metus sukauptus darbelius, todėl pirmiausia pagaminsime įdėklą, savo darbams archyvuoti, o tada pradėsime jaukintis antrines žaliavas - buityje ar komercinėje veikloje panaudoto popieriaus, stiklo, plastmasės ir metalo likučius, kuriuos perdirbus, gaminami nauji produktai.

KURKIME!

Segtuvas

PASIEKIMŲ KATINĖLIS

PRIEMONĖS:

TUŠČIA KARTONO DĖŽĖ, NE MAŽESNĖ NEI A4 FORMATO

KLIJAI

SAGOS

RAŠIKLIS

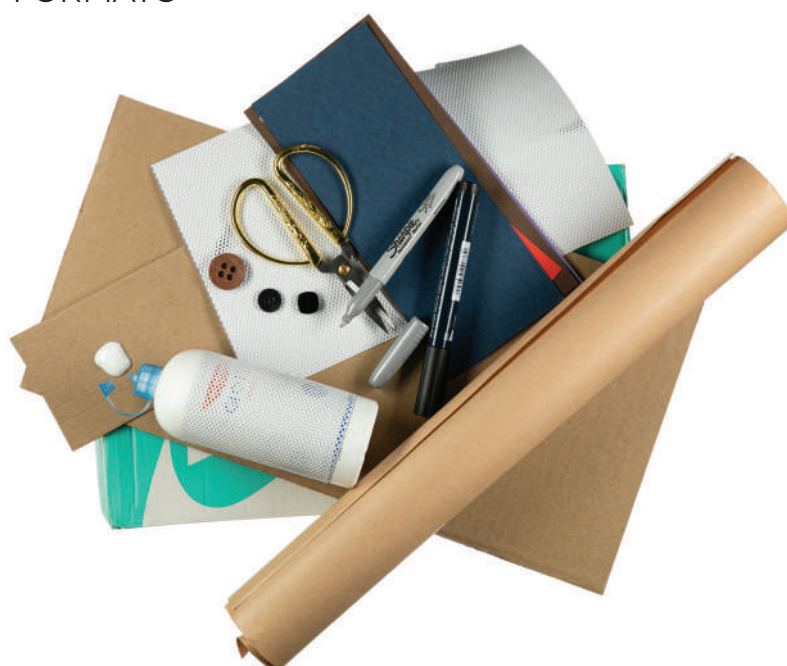
ŽIRKLĖS

KARTONAS

NEBEREIKALINGAS DOVANŲ PAKAVIMO POPIERIUS ARBA KITAS ŽAISMINGAS POPIERIUS

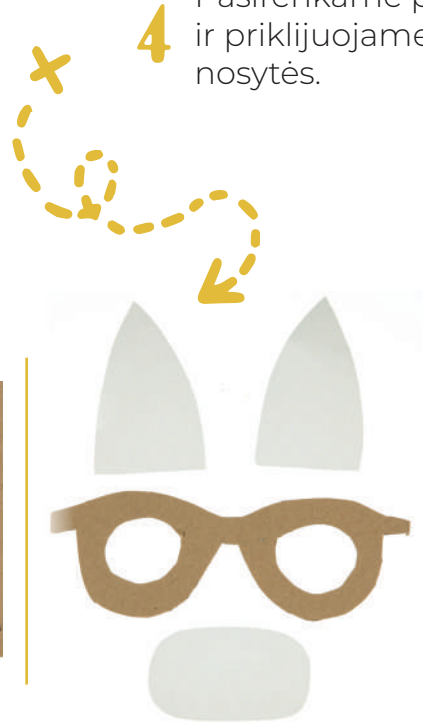
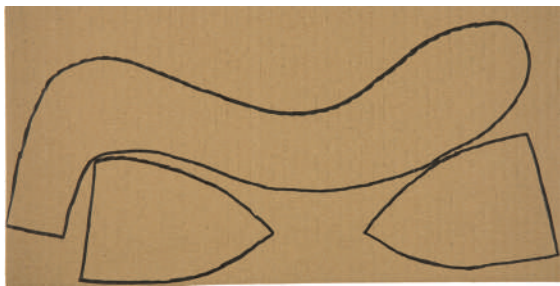

1 Dėžę, priklausomai nuo jos būklės, apklijuojame popieriumi;

2 Iš kartono iškerpame akinius, snukutį, uodegą, ausis, širdelę ar kitą norimą figūrą pilvukui papuošti;

3 Iškirptas dalis galime papildomai padekoruoti ir tuomet priklijuoti;

4 Pasirenkame patinkančias sagas ir priklijuojame vietoj akių ir nosytės.

Pieštukinė LAMA

PRIEMONĖS:

PLONAS KARTONAS

TUALETINIO POPIERIAUS
RITINĖLIAI, 2 VNT.

MEDŽIAGOS GABALĖLIAI

ŽIRKLĖS

LIPALAS

RAŠIKLIS

GUAŠAS

KEMPINĖLĖ

1 Vieną ritinėlį perkerpame pusiau, abu ritinėlius nudažome štampuodami kempinėle;

2 Kol dažai džiūsta, iš plono kartono išsikerpame smulkias detales - snukutį, ausytes ir jas taip pat nudažome;

3 Išdžiūvusius ritinėlius suklijuojame tarpusavyje, priklijuojame snukutį, ausis;

4 Nupiešiamė akis, iškerpame tekstilės detales: balnelį, ausyčių vidinę dalį, nosytę ir priklijuojame;

5 Ant plono kartono apsibrėžiamė gautos pieštukinės dugno formą, išsikerpame ir priklijuojame gausiau patepę kilijais.

Dekoracija PASIŠIAUŠĖLIS EŽIUKAS

PRIEMONĖS:

EŽIO TRAFARETAS

KARTONAS

ŠAKELĖ

ŽIRKLĖS

LIPALAS

ŽYMEKLIS

GUAŠAS

ŠIAUDINĖS VIRVELĖS NUO GĖLIŲ PUOKŠČIŲ
ARBA PANAŠIOS MEDŽIAGOS, DOVANŲ
DĖŽUČIŲ UŽPILDAS

TEPTUKAS

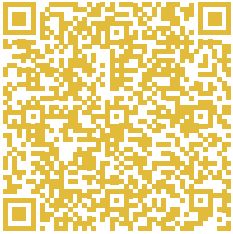
1 Atsispausdiname ežiuko trafaretą, jį iškerpame (galima nusipiešti ranka);

2 Perbraižome jį ant kartono ir gautą formą iškerpame;

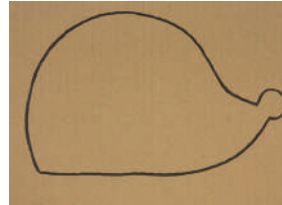
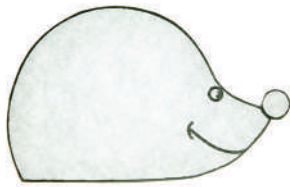
3 Nudažome guašu, palaukiame kol išdžius;

4 Klijuojame spyglius, kojas, akis ir nosį;

5 Nupiešiame burnytę, antakius ir blakstienas.

NUSKENUOKITE
QR KODĄ IR
ATSISPAUSDINKITE
TRAFARETĄ!

Atvirukas PRISIMINIMAI

PRIEMONĖS:

STIKLAINIO TRAFARETAS

GYVAS AR DŽIOVINTAS
AUGALAS

DVIPUSĖ LIPNI JUOSTA

ŽIRKLĖS

ŽYMEKLIS

PIEŠIMO PRIEMONĖS

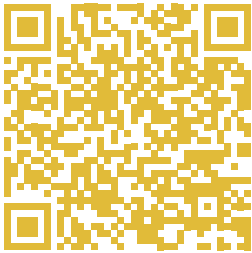

PLASTIKINIS DANGTELIS NUO
GRIETINĖS, TEPAMO SŪRELIO
AR PAN., 2 VNT.

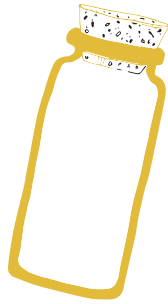

- 1 Atsispausdiname stiklainio trafaretą, jį iškerpame;
- 2 Ant norimo popieriaus apsibrėžiame stiklainio kontūrą, nupiešiame trūkstamas detales (pvz.: dangtelį);
- 3 Stiklainį ir jo vidurį iškerpame, palikdami apie 0,5 cm pločio stiklainio kontūrą;
- 4 Iš plastiko dangtelių iškerpame dvi plokšteles sulig stiklainio dydžiu ir forma;

- 5 Tarp plastiko plokštelių suspaudžiame augalą, o plokšteles, pagal šoninį kontūrą, tarpusavyje suklijuojame dvipuse lipnia juostele;
- 6 Ant šio „stiklo“ viršaus dvipuse lipnia juostele priklijuojame stiklainio iškarpą;
- 7 Galime ant stiklainio užrišti virvelę, nuspalvinti ar kitaip jį papuošti.

NUSKENUOKITE
QR KODĄ IR
ATSISPAUSDINKITE
TRAFARETĄ!

INDI

STUDIJA „INDI”

Menininko Simono Tarvydo gaminama medžiaga apgauna akis – savo išvaizda ji primena betoną, tačiau pamėginus pajudinti iškart suprasite, kad daiktas – neįtikėtinai lengvas. Laikraščių masė gaminama čia pat Lietuvoje, „Indi“ studijoje, laikraščius tiekia redakcijos, žiniasklaidos agentūros. Menininkas yra įsitikinęs, kad kurti reikia tik tuos daiktus, kurių pirkėjui iš tiesų reikia, todėl kartais iš savo sukurtos masės lipdo vienetus konstrukcinius elementus interjerui.

Vaikystėje turbūt kiekvienas esame išbandę lipdymą iš papje-maše masės. Ar ne nuostabu matyti kaip iš popieriaus, sumaišyto su vandeniu ir klijais gimsta naujos figūros? Studijos „Indi“ vadovas, menininkas Simonas Tarvydas jau 8-erius metus tyrinėja panašios technikos galimybes: permalti laikraščiai virsta mase, kuri, ją nušlifavus, primena betoną. Tačiau iš tiesų yra neįtikėtinai lengva, o dar ir traukia minimalistinio ar modernaus interjero stiliaus mylėtojų akį!

Menininko galvoje visuomet sukasi mintys, kokias dar neįvertintas žaliavas, kurios šiandien laikomos atlieka, būtų galima panaudoti. Šiuo metu jam įdomios pluoštinės kanapės – praktiškai visos šio augalo dalys gali būti panaudojamos. Kadangi pasaulyje kanapės plačiai eksploatuojamos (iš šių augalų gaminamas tiek aliejus, tiek veganiška oda!), menininkas laukia, kol Lietuvoje rasis kanapių tekstilės gamybos įmonė – ir ji, žinoma, turės gamybos atliekų.

Nebereikalinga atlieka, vietinė žaliava ir žiupsnelis menininko kūrybos – sunku būtų patikėti, jog iš atliekų gali gimti prabangūs vienetiniai dizaino kūriniai, tačiau S. Tarvydas tai įrodė. Lygiai kaip ir tai, jog perskaitytas kelių mėnesių senumo laikraštis, patekęs į dizainerio rankas, gali įgauti šimtus kartų didesnę vertę. Taigi, savybė atliekose įžvelgti žaliavą šiandieniniame pasaulyje tampa vis vertingesnė!

POPIERIUS

ŽALIASIS
TAŠKAS

Sužinokite daugiau apie rūšiavimą:

🌐 www.zaliasistaskas.lt

📍 @ Žaliasis taškas

MESTI POPIERIŲ:

Laikraščiai

Žurnalai

Visų rūšių kartonas

Vokai

Skrajutės

Rašomasis popierius

Lankstinukai

Knygos ir jų viršeliai

Maisto pakuotės

Pakavimo popierius

Dovanų maišeliai

Dėžutės

KO NEGALIMA MESTI:

MESTI Į BUITINIŲ ATLIEKŲ KONTEINERĮ:

Sauskelnės

Vienkartinės servetėlės, nosinaitės

Papierinės pakuotės su maisto likučiais

Suteptas popierius (tepalais, dažais)

Dokumentų segtuvai su metalinėmis dalimis

Tapetai

Daugiau informacijos apie rūšiovimą

LAPKRITIS

- 01** Vėlinės
- 04** Pyragų diena
- 08** Europos sveikos mitybos diena
- 12** Ožio diena
- 13** Pasaulinė gerumo diena
- 14** Pasaulinė kokybės diena
- 14** Tarptautinė tolerancijos diena
- 21** Pasaulinė televizijos diena
- 21** Pasaulinė sveikinimosi diena
- 23** Šv. Klemensas, Žvejų diena
- 24** Pasipriešinimo pirkiniams diena
- 29** Draugo diena

GRUODIS

- 05** Padėkos savanoriams diena
- 04** Šv. Mikalojus, Arklių diena
- 07** Tarptautinė civilinės aviacijos diena
- 10** Nobelio diena
- 10** Futbolo diena
- 10** Tarptautinė žmogaus teisių diena
- 11** Tarptautinė kalnų diena
- 11** Pasaulinė tango diena
- 13** Šviesos diena, Šv. Liucija
- 15** Tarptautinė arbatos diena
- 21** Žiemos saulėgrįža, Elnio devyniaragio šventė
- 24** Kūčios
- 25, 26** Šv. Kalėdos, Žiemos saulėgrįža
- 31** Blogų minčių atsikratymo diena

LAPKRITIS / GRUODIS

Naktį, termometro stulpeliui krentant vis žemiau nulio, imame tikėtis sniego, norėti mandarinų ir laukti gražiausių žiemos švenčių. O prekybos centrai tą laukimą tik dar labiau sustiprina, jų vitrinos vilioja mus savo kalėdine nuotaka ir skatina tapti vartotojais - pirkti dekoracijas šventiniam stalui ir namams, bei nuolat galvoti apie dovanas, sudarinėti nesibaigiančius jų sąrašus. Tačiau, jei jau prekybos centrai ruošiasi iš anksto, kodėl nepasiruošus ir mums? Tik jaukiai, namuose,

savu ritmu ir dar tausojant gamtą! Pasitelkę kūrybiškumą bei namuose randamas pakuočių atliekas, skyrus šiek tiek kokybiško laiko ir pastangų, galime pasigaminti išties originalią, kokybišką ir širdžiai mielą švenčių atributiką, kuri turės daug didesnę vertę mums ir daug mažesnę pėdsaką mūsų planetai.

KURKIME!

Advento kalendorius

JAIKUS LAUKIMAS

PRIEMONĖS:

DIDESNĖ ŠAKA PAKABINIMUI

SAGOS, KAROLIUKAI

SIŪLAI

ŽIRKLĖS

KOREKTORIUS

RAŠYMO PRIEMONĖS

SKYLAMUŠIS

KLIJAI

SENAS POPIERIUS (gali būti dovanų maišeliai, seni kalendoriai ir pan.)

ĮVAIRIOS APLIKACIJOS (pvz.: Medžiagos skiautelės, sagos, siūlai, kankorėžiai, džiovinti apelsinai, džiovinti augalai, spalvotos popieriaus atraižos ir kt.)

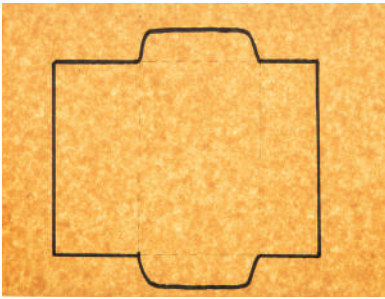

- 1 Iš popieriaus išlankstome 24 vokelius, tai bus mūsų kalendoriaus pagrindas;
- 2 Pagal pavyzdį arba kaip širdis geidžia juos dekoruojame;
- 3 Vėliau - sunumeruojame dailiais skaičiais;
- 4 Tuomet praduriame skylutę, užveriamė kilpelę pakabinimui;

5 Šaką apdirbame norimu būdu - galime nužievinti, nudažyti, apvynioti tekstile - siūlais arba palikti natūralią;

6 Jos galuose pririšame virvę pakabinimui;

7 Ant šakos kabiname kalendoriaus vokelius, kuriuose jau slepiasi mūsų sugalvotos užduotys, gražūs žodžiai, palinkėjimai, saldainiai ir kt.

Eglutės žaisliukas ELNIUKAS RUDOLFAS

PRIEMONĖS:

KANKORĖŽIAI

SMULKIOS ŠAKELĖS

POPIERIUS

ŽIRKLĖS

KLIJAI

GUAŠAS

TEPTUKAS

BURBULIUKAI, SAGOS

1 Iš popieriaus iškerpame du apskritimus ir nupiešiame akis, jas priklijuojame maždaug viduryje kankorėžio;

2 Taip pat iškerpame dvi ausytes, jas nuspalviname rudai ir priklijuojame galinėje kankorėžio dalyje;

3 Atlaužiame du šakotus pagaliukus, juos priklijuojame tarp akių ir ausų;

4 Smailiąją kankorėžio dalį papuošiame raudona nosimi;

5 Maždaug ragų dalyje, bet atkreipiant dėmesį, kad žaisliukas tolygiai kabėtų, apgaubiame kankorėžį siūlu ir padarome virvelę pakabinimui.

Dekoracija EGLUTĖ

PRIEMONĖS:

TETRA-PAK PAKUOTĖ

VIENKARTINIS KAVOS
PUODELIS PAGRINDUI

MEDINIS PAGALIUKAS

STORESNIS SIŪLAS

ŽIRKLĖS

KLIJAI

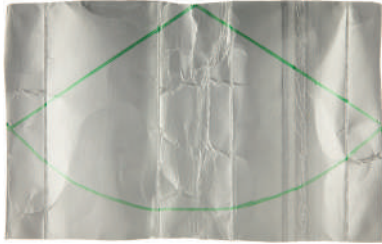

ĮVAIRIUS DYDŽIO SAGOS PAPUOŠIMUI

- 1 Iš tetra-pak pakuotės iškerpame platų trikampio formos lakštą;
- 2 Suformuojame kūgio formą ir suklijuojame kraštus;
- 3 Paimame siūlo galą ir nuo viršūnės, klijų pagalba, apvyniojame siūlu visą eglutę;
- 4 Jei yra nelygumų ar nesutampančių kampų - pakerpame;

- 5 Dekoruojame eglutę sagomis;
- 6 Eglutės smaigalio vidinėje pusėje, karštų klijų pagalba, užfiksuoame medinį pagaliuką;
- 7 Vienkartinį kavos puodelį kerpame per pusę;
- 8 Jį taip pat apklijuojame siūlais;
- 9 Apverčiame dugnu į viršų ir įstatome pagaliuką.

Dekoracija

MEDUOLIS LINKSMUOLIS

PRIEMONĒS:

MEDUOLIO TRAFARETAS

SAGOS

KARTONAS

KOREKTORIUS

DIDESNĒ ADATA

ŽIRKLĒS

KLIJAI

SIŪLAS

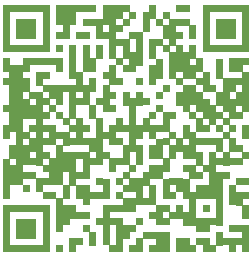
YLA

- 1 Atsispausdiname ir išsikerpame meduolio trafaretą (galime nusipiešti jį ranka);
- 2 Jį perpiešiame ant kartono ir iškerpame formą;
- 3 Meduolio kontūrą nubrėžiame 0,5 cm atstumu nuo kraštinės;
- 4 Imame ylą ir ant nubrėžtos linijos, 0,5 cm atstumu badome skylutes;
- 5 Į tas pačias skylutes, naudodami adatą, mašinine siūle (durdami

į skylutę ir kas dygsnį grįždami atgal) įveriame siūlą;

- 6 Tokiu pat būdu suformuojame šypseną;
- 7 Priklijuojame akis;
- 8 Rašymo priemonėmis papuošiame meduolį;
- 9 Pakabinimui ant eglutės - pritvirtiname kilpelę.

NUSKENUOKITE
QR KODĄ IR
ATSISPAUSDINKITE
TRAFARETĄ!

UAB „GEROVĖ“

Plastikinius maišelius gaminantis fabrikas UAB „Gerovė“ pastaraisiais metais į savo asortimentą įtraukė ir maišelius iš antrinio (surinkto ir perdirbto) plastiko. Pats plastikas savaime nėra blogis, tiesiog jo tinkamai nesutvarkome. Šiuo metu plastiką tiesiog švaistome – jį surinkus būtų galima perdirbti ir gaminti naujus gaminius. Gamybinės įmonės atstovai pastebi, kad žmonės vis labiau domisi, kiek perdirbtos žaliavos yra gaminyje ir ar jis vėliau bus perdirbamas.

UAB „Gerovė“ jau 30 metų gamina įvairius plastikinius maišus ir maišelius. Įdomu, jog per savo veiklos istoriją jos darbuotojai spėjo patirti ir visuomenės susižavėjimą plastikumu ir suvokimą, jog ši medžiaga teršia planetą, jei tinkamai jos nesutvarkome. Pasak įmonės direktorės komercijai Živilės Ramoškienės, jei plastikas yra tinkamai išrūšiuojamas, jis nėra toks didelis „baubas“.

Prieš daugiau nei 30 metų Lietuvoje sunku buvo pamatyti polietileninių maišelių. Į parduotuves žmonės eidavo nešini medžiaginėmis „terbomis“, maistas būdavo pakuojamas į popierinius, stiklo ar metalines pakuotes. Kaip buvo išnešamos šiukšlės? Tiesiog kibire, be jokio maišelio. Įmonės „Gerovė“ veikla prasidėjo nuo pirkinį maišelių gamybos. Rinkai laisvėjant, atsirado daugiau gamintojų, todėl parduotuvėse būdavo galima gauti vis daugiau produktų plastikinėse pakuotėse. Vartotojai greitai suprato polietileninių pakuočių naudą,

komfortą, galimybę palaikyti higieną įvairiausiomis sąlygomis – ir plastikas pamažu išsikovojo savo vietą.

Ž. Ramoškienė pasidalino danų mokslininkų atlikta studija, kurioje rašoma, kiek kartų turėtų būti naudojamas kiekvieno tipo maišelis, jog jo naudojimas iš tiesų pristabdytų klimato kaitą.

- Plastikiniai maišeliai iš pirminės žaliavos – bent 1 kartą panaudoti kaip pirkinį maišelis, vėliau – kaip šiukšlių maišas;

- Plastikiniai maišeliai iš antrinės žaliavos – bent 2 kartus panaudoti, kaip pirkinį maišelis, vėliau - kaip šiukšlių maišas;

- Popieriniai maišeliai - bent 43 kartus panaudoti, kaip pirkinį maišeliai;

- Medvilniniai maišeliai - bent 149 kartus panaudoti, kaip pirkinį maišelis, vėliau – kaip šiukšlių maišas ar kitiems tikslams;

Studijoje raginama plastikinius maišelius apsipirkimui naudoti kuo daugiau kartų ir baigti jų „gyvenimą“ paskutinį kartą juos panaudojant šiukšlėms išnešti. Plastikiniam maišeliui pagaminti iš tiesų reikia keliasdešimt kartų mažiau vandens, elektros energijos. Todėl, matyt, šią akimirką labiausiai aplinkai padėtume ant lauko durų užsiklijavę priminimo lapelį: „Ar pasiėmei pirkinį maišelį?“

„POLYMER RECYCLING“

Tetra-Pak pakeliai – gana dažna maisto pakuotė, tačiau dėl jų sudėtyje esančių kelių skirtingų medžiagų (popierius, plastikas, aliuminis), ilgą laiką nebuvo rasta technologija, kaip juos perdirbti. Šiuo metu įmonė „Polymer Recycling“ pakelius ir netgi kavos puodelius perdirba į statybines plokštes. Jos patvarios, izoluoja garsą, nebijo drėgmės ir neturi kenksmingos medžiagos – formaldehidų.

Kada galėsime teigti, jog gyvename žiedinėje ekonomikoje? Tuomet, kai įvairiausių tipų pakuotės grįš į gamybos ciklą ir bus vėl panaudotos naujiems gaminiams. Tačiau turbūt žinote, jog dalį pakuočių perdirbti yra gerokai sunkiau, nei, pavyzdžiui, stiklą, aliuminį ar, PET plastiką. Viena iš tų „kietų riešutėlių“ atliekų tvarkytojams – tai Tetra-Pak pakuotė. Čia ir popierius, ir aliuminis, ir plastikas. Patogu, bet kaip tokį medžiagų kokteilį perdirbti? Laimei, Tetra-Pak perdirbimo ir tolimesnio panaudojimo technologiją prieš kelerius metus sugalvojo įmonė „Polymer recycling“. Ir dabar, išgėrę sulčių pakelį, jį pasiunčiate... į kažkieno namų sienas!

„Kombinuota pakuotė reikalinga šiuolaikiniame gyvenime. Nepamirškime šių dienų aktualijų – kiek daug produkcijos užsisakome į namus ar biurą! Sutinku, kartais plastikinės ar kitos pakuotės sunaudojame per daug, tačiau greitas gyvenimo tempas ir jo keliami iššūkiai neleidžia to išvengti. Statistiškai europietis sunaudoja virš 2 kilogramų kombinuotos pakuotės (kurioje didžiausią dalį sudaro popierius) per metus. Jeigu mes sugebėtume šį srautą perdirbti, vien „Polymer Recycling“ pajėgumų neužtektų dar ilgai. Todėl svarbiausia yra gerinti rūšiavimą, tobulinti perdirbimo technologijas ir didinti perdirbamų atliekų dalį“, – teigia „Polymer recycling“ vadovas Dainius Sakalauskas, bei primena 3R principą: „Reduce, Reuse, Recycle“ (Sumažink naudojimą – Pernaudok – Perdirbk). Jei galime, nesirinkime blogos pakuotės, kur galime, naudokime pakartotinai, o jeigu nepavyksta – rinkimės pakuotes, kurias galima prikelti antram, o gal net trečiam gyvenimui!

PLASTIKAS

ŽALIASIS
TAŠKAS

Sužinokite daugiau apie rūšiavimą:

🌐 www.zaliasistaskas.lt

📍 @ Žaliasis taškas

MESTI ĮVAIRIAS PAKUOTES:

Plastikines maisto produktų pakuotes
Plastikinius gėrimų ir kitų skysčių butelius
Plastikinius maišelius
Kosmetikos ir higienos produktų pakuotes
Namų švaros produktų pakuotes
Tetra - Pak pakuotes
Blizgias pakuotes
Skardines nuo maisto produktų
Metalinius dangtelius

KO NEGALIMA MESTI:

MESTI Į BUITINIŲ ATLIEKŲ KONTEINERĮ:

Higienos reikmenis

VEŽTI Į STAMBIAGABARIČIŲ ATLIEKŲ AIKŠTELES ARBA
IŠMESTI SPECIALIOSE SURINKIMO VIETOSE:

Elektronikos prietaisus

Elementus

Stambių gabaritų atliekas

PRIDUOTI VAISTINĖSE:

Medikamentus

Daugiau informacijos apie
rūšiavimą

SAUSIS

- 01** Lietuvos vėliavos diena
- 04** Pasaulinė Brailio diena
- 06** Trys karaliai
- 13** Laisvės gynėjų diena
- 16** Pasaulinė sniego diena,
- 24** Tarptautinė edukacijos diena

VASARIS

- 02** Perkūno diena
- 02** Pasaulinė pelkių diena
- 05** Šv. Agota, Duonos diena
- 06** Pasaulinė cepelinų diena
- 13** Pasaulinė radijo diena
- 14** Tarptautinė knygų dovanojimo diena
- 14** Šv. Valentinas, Įsimylėjėlių diena
- 16** Lietuvos Valstybės atkūrimo diena
- 21** Tarptautinė gimtosios kalbos diena
- 24** Šv. Motiejus, Vieversio diena
- 24** Pavasario šauktuvės
- 27** Tarptautinė optimisto diena
- * Užgavėnės

SAUSIS / VASARIS

S utapimas ar ne, bet šalčiausius žiemos mėnesius pasitinkame su šilčiausiais jausmais širdis užliejančiomis šventėmis - jomis paminime meilę Tėvynei, ją gynusiems narsuoliams, bei mums brangiausiems žmonėms. Todėl šias šventes minėkime pilna širdimi, garsiai, drąsiai ir joms ruoškimės kartu su jaunąja karta, nes juk sakoma: "procesas - svarbiau nei rezultatas". Kurdami kartu, vaikus supažindinkime

su mūsų kultūra, istorija, tradicijomis, pabrėžkime autentišką ir nuoširdžios, besąlygiškos meilės svarbą. O dovana Lietuvai ir brangiems žmonėms gali turėti skirtingus pavidalus ir būti pagaminta iš įvairiausių medžiagų, svarbiausia - nuoširdžiai!

KURKIME!

Lėktuvėlis

LIETUVA

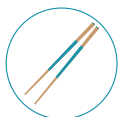
PRIEMONĖS:

TUALETINIO
POPIERIAUS RITINĖLIS

KARTONAS

MEDINIS PAGALIUKAS

ŽIRKLĖS ARBA PEILIUKAS

KLIJAI

GUAŠAS (GELTONA,
ŽALIA, RAUDONA)

TEPTUKAS

KANCELIARINIS
SMEIGTUKAS

1 Dviem sluoksniais nudažome tualetinio popieriaus ritinėlį;

Pagal pavyzdį nusipiešiame ir išsikerpame kitas lėktuvo detales: uodegą, 2 sparnus, apskritimą (uždengti ritinėlio galui) ir propelerį, jas nudažome;

3 Iš medinio pagaliuko pasigaminame sparnų laikiklius, jų aukštis turi būti sulig horizontaliai paverstu ritinėliu;

4 Prie lėktuvo korpuso klijuojame: viršutinį ilgesnį sparną, pagaliukus, o tada apatinį trumpesnį sparną;

5 Lėktuvo priekį užklijuojame kartono diskeliu, smeigtuku pritvirtiname propelerį, o lėktuvo gale užmauname uodegą;

Lėktuvo apačioje, praduriame skylutę ir įstatome laikymo pagaliuką.

UŽGAVĖNIŲ KAUKĖ VELNIAS PABAISŪNAS

PRIEMONĖS:

POPIERINIS KIAUŠINIŲ DĖKLAS

MEDINIS PAGALIUKAS

ŽIRKLĖS ARBA PEILIUKAS

KARTONAS

KLIJAI

GUAŠAS

TEPTUKAS

SIŪLAI

1 Ant kartono nupiešiamė žiedą (maždaug 5cm pločio), iškerpame ir nudažome juodu gvašu;

2 Imame mažesnius kartono gabalėlius ir ant jų nupiešiamė antakius, velnio ragus bei iltis;

3 Juos iškerpame ir nudažome norima spalva;

4 Iš popierinio kiaušinių dėklo iškerpame 6 "dugnelius" ir nuspalviname pagal pavyzdį;

5 Kai viskas išdžius, detales priklijuojame prie pagrindo pagal pavyzdį;

6 Iš siūlų suformuojame plaukus ir juos priklijuojame prie ragų;

7 Prie kaukės apačios pritvirtiname medinį pagaliuką.

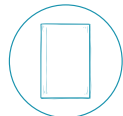
Atvirutė PASIMATYMAS

PRIEMONĖS: ←·····→

STORESNIS POPIERIUS PAGRINDUI

SPALVOTO POPIERIAUS LIKUČIAI

SAGOS

ŽIRKLĖS

KLIJAI

DŽIOVINTI AUGALAI

RAŠYMO PRIEMONĖS

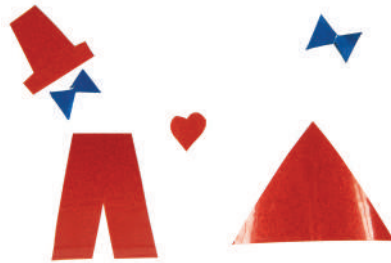

1 Iš storesnio popieriaus suformuojame norimo formato atvirutę;

2 Ant spalvoto popieriaus nuspiešiamė žmogučių drabužius (kelnes, sijoną) bei aksesuarus (kaspinėlius, skrybėlę ir širdelę) ir juos iškerpame;

3 Ant atvirutės priklijuojame sagas, nupiešiamė žmogučių kūnus ir priklijuojame iškirptas detales;

4 Iš džiovintų augalų formuojame puokštę ir priklijuojame prie popieriaus, užtvirtinamė nedidele juostele.

Knygų skirtukas PASLAPTIS

PRIEMONĖS:

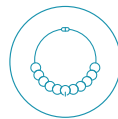
POPIERIUS

SIŪLAI

KARTONAS

KAROLIUKAI

PLASTIKINIS DANGTELIS NUO
GRIETINĖS, TEPAMO SŪRELIO AR PAN.

ŽIRKLĖS

KLIJAI

DŽIOVINTI AUGALAI

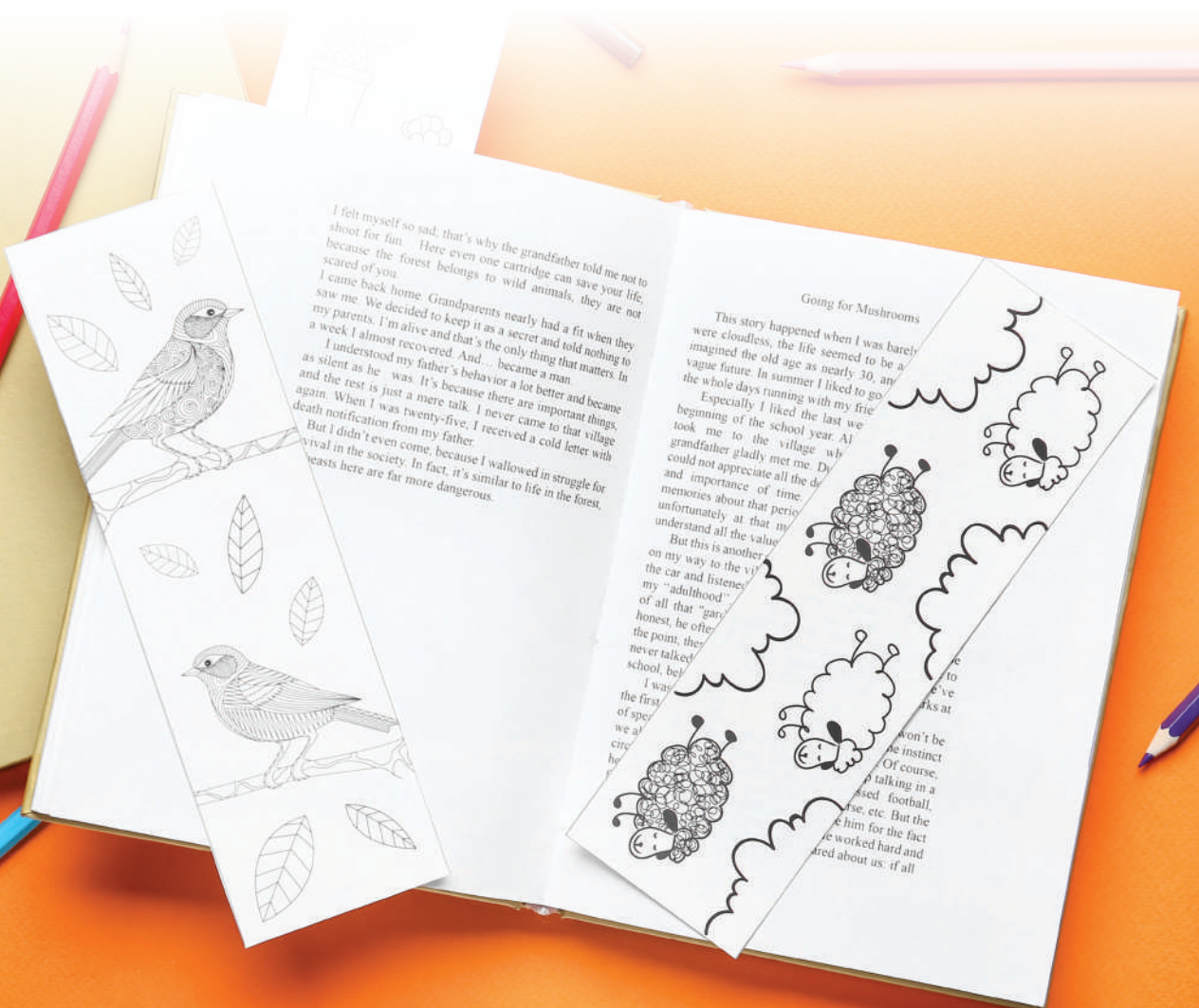

RAŠYMO PRIEMONĖS

- 1 Iš kartono iškerpame dvi norimos formos skirtuko pagrindus;
- 2 Jų viduryje iškerpame širdelės ar kitą norimą formą;
- 3 Ant abiejų skirtukų vidinės pusės priklijuojame po plastikinę plokštelę iškirptą iš dangtelio;
- 4 Tarp plokštelių įdedame džiovintų augalų arba siūliukų;

- 5 Tarp skirtuko pagrindų taip pat įdedame siūlą su karoliukais (pagal pavyzdį);
- 6 Suklijuojame skirtuko dalis vieną su kita;
- 7 Dekoruojuame.

Kauno stiklas

UAB „KAUNO STIKLAS“

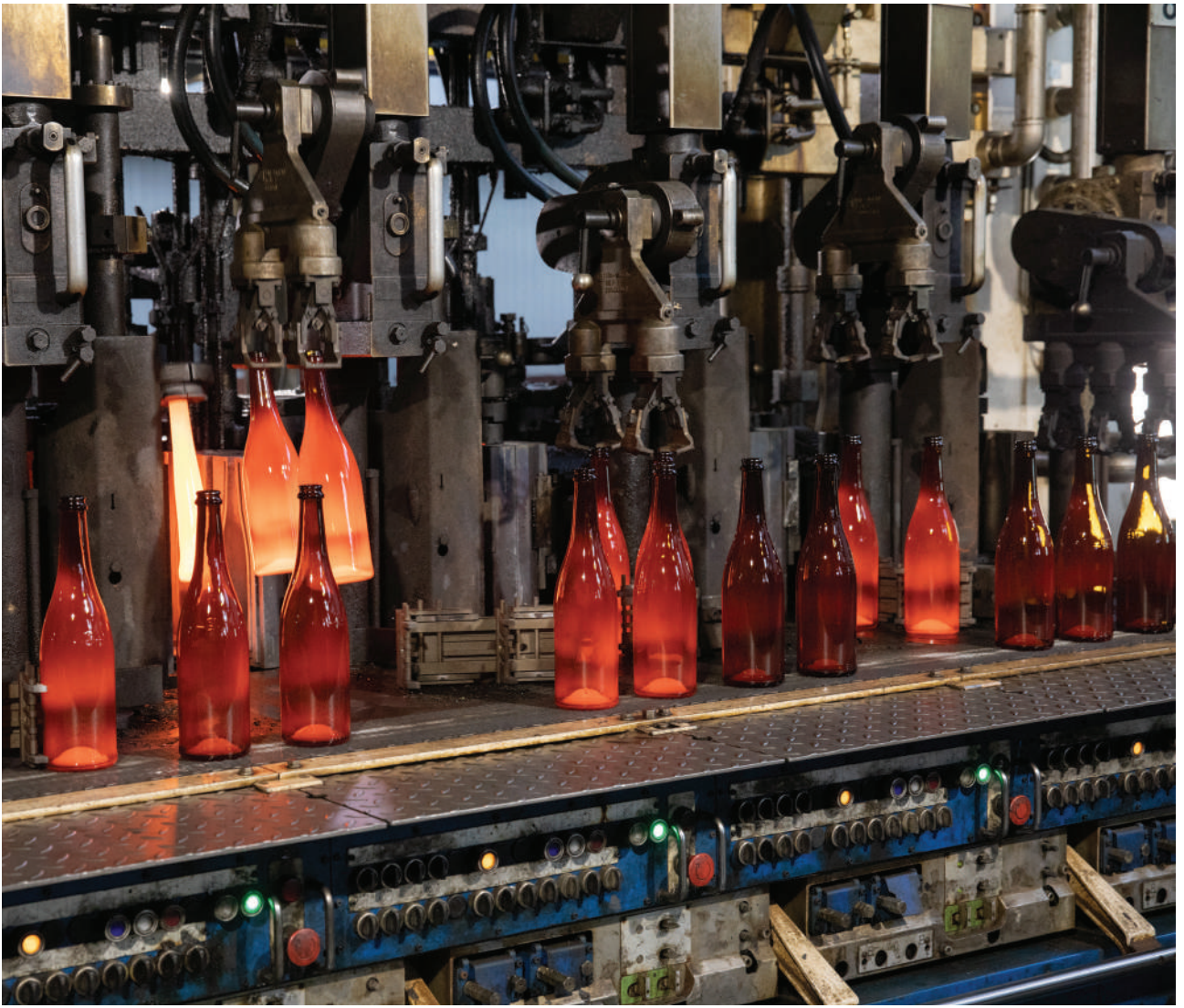
Stiklas – tai pakuotė, kuri perdirbama 100 proc. Stiklo dūžį galima išlydyti ir iš jo išlieti naujus butelius – ir šį procesą kartoti daugybę kartų. Be to, jis neperduoda jokių medžiagų maisto produktams. Vienintelis stiklo minusas – jis sunkus. Spalvotą stiklą Lietuvoje jau beveik šimtmetį perdirba fabrikas „Kauno stiklas“. Paskutiniaisiais metais įdiegtos naujos technologijos leidžia iš lydinio išlieti net 140 butelių per minutę!

Stiklas – tai pakuotė, dėl kurios daugumai nekyla klausimų. Ji neturi kelių skirtingų tipų ir jeigu jau įstengėte nunešti ją iki rūšiavimo konteinerio – galite būti ramūs – šis butelis bus perdirbtas. Todėl kai kurie gamintojai šiandien vietoj plastiko renkasi stiklo pakuotę. Lietuvoje veikia du stiklo perdirbimo fabrikai – UAB „Kauno stiklas“ perdirba spalvotą, o UAB „Panevėžio stiklas“ – bespalvį stiklą. Mokslininkų teigimu, gaminant stiklą iš duženų sutaupoma apie trečdalis energijos.

„Mokslininkai teigia, kad stiklo pakuotę gaminant tik iš duženų, energijos sąnaudos stiklo lydymui būtų apie 35 proc. mažesnės, nei lydant iš pirminių žaliavų. Taigi, stiklo duženų panaudojimas duoda akivaizdžią naudą taupant energetinius resursus, saugant aplinką ir gamtą,“ – sako UAB „Kauno stiklas“ vyriausioji technologė Violeta Romeikienė.

Stiklas yra perdirbamas visu 100 proc., šio proceso metu nesusidaro jokių atliekų. Be to, šią žaliavą galima perdirbti daug kartų ir dėl to stiklo kokybė ne prastesnė, nei pagaminto iš pirminių žaliavų.

Greitai UAB „Kauno stiklas“ švęs net 100 metų veiklos jubiliejų. Skaičiuojama, jog perdirbama apie 80 proc. visų atliekų sraute esančių duženų ir tai geriausias perdirbimo rezultatas iš visų pakuotės tipų!

STIKLAS

ŽALIASIS
TAŠKAS

Sužinokite daugiau apie rūšiavimą:

Ⓜ www.zaliasistaskas.lt

📍 📱 Žaliasis taškas

MESTI STIKLO TARA:

Buteliai

Kita stiklo tara

Stiklainiai be dangtelių

Stiklo pakuočių duženos ir šukės

KO NEGALIMA MESTI:

VEŽTI Į STAMBIAGABARIČIŲ ATLIEKŲ AIKŠTELĘ:

Veidrodžiai

Porcelianas

Krištolas

Keramika

Dezinfekcinių priemonių buteliai

Visos el. lemputės

TV ekranai

Namų langų stiklai

Automobilių stiklai

Daugiau informacijos apie
rūšiovimą

KOVAS

- 01** Užgavėnės
- 01** Nulinės diskriminacijos diena
- 03** Pasaulinė laukinės gamtos diena
- 04** Tarptautinė akiniuočių diena
- 08** Tarptautinė moterų solidarumo diena
- 10** 40-ties paukščių diena
- 11** Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena
- 15** Europos vartotojų diena
- 18** Tarptautinė miego diena
- 19** Pempės šventė
- 20** Žemės diena, pavasario lygiadienis
- 20** Tarptautinė laimės diena
- 21** Tarptautinė miškų diena
- 22** Pasaulinė vandens diena
- 23** Pasaulinė meteorologijos diena
- 25** Gandro šventė
- 27** Tarptautinė teatro diena

BALANDIS

- 01** Pasaulinė paukščių diena
- 01** Melagių diena
- 02** Tarptautinė vaikiškos knygos diena
- 02** Tarptautinė pagalvių mūšio diena
- 06** Tarptautinė santarvės ir sporto plėtros diena
- 06** Saugaus eismo diena
- 12** Tarptautinė aviacijos ir kosmonautikos diena
- 15** Kultūros diena
- 16** Pasaulinė cirko diena
- 21** Pasaulinė kūrybiškumo ir inovacijų diena
- 22** Tarptautinė Motinos Žemės diena
- 23** Pasaulinė knygos ir autorinių teisių diena
- 24** Pasaulinė gyvybės diena
- 24** Geologų diena
- 25** Pasaulinė gyvybės diena
- 25** Pasaulinė pingvinų diena
- 29** Tarptautinė šokio diena
- * Velykos

KOVAS / BALANDIS

Po ilgos žiemos pabunda ne tik gamta, bet ir žmogus - keičia batus, drabužius, tvarkosi namus, kiemą, aplinką. Tai džiugesį keliantis virsmo laikas, kurį galėtume išnaudoti prasmingiems darbams, padėti susitvarkyti ne tik savo aplinką, bet ir gamtą. Pavasario šventės taip pat labai žemiškos: sveikiname parskrendančius paukščius, atsimeiname miškus, laukinę gamtą, minime Pasaulinę Žemės dieną, Velykas. Juk šias šventes savo širdimi pajuto mūsų protėviai, gyvenę gamtos ritmu, būdami jos lygia dalimi, kuri kiek

paima, tiek ir atiduoda. Todėl dabar, gyvenant begalinio vartojimo laikais, didžiausia dovana, kurią galime padovanoti gamtai - pakuočių kiekio mažinimas, teisingas rūšiavimas bei antrinis panaudojimas. Kurkime iš antrinių žaliavų ir svarbiausioms pavasario šventėms pasiruoškime tvariai, imkime tik tiek, kiek galime atiduoti!

KURKIME!

LINKSMASIS ŠEŠĖLIŲ TEATRAS

PRIEMONĖS:

POPIERIAUS ATRAIŽOS
DEKORAVIMUI

STORESNIS KARTONAS

PLĖVELĖ

ŽIRKLĖS

KLIJAI

TUALETINIO POPIERIAUS RITINĖLIS

1 Tualetinio popieriaus ritinėlį pasistatome vertikaliai ir vieną jo galą apklijuojame plėvele;

2 Tuomet ritinėlio šonus dekoruojame apklijuodami popieriumi;

3 Iš storesnio kartono išsikerpame norimą šešėlio formą ir priklijuojame prie plėvelės;

4 Per neapklijuotą ritinėlio galą šviečiame žibintuvėliu į priklijuotą šešėlio formą ir stebime šešėlius, žaidžiančius tamsiame kambaryje.

Vazonėliai BAUBUKAI

PRIEMONĖS:

SKARDINĖ

ŽEMĖ

POPIERIUS (dovanų popierius, laikraštis, spalvoto popieriaus at-
raižos ir kt.)

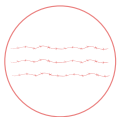
SĖKLOS

ŽIRKLĖS

KLIJAI

VIELUTĖS

MEDŽIAGOS

SIŪLAI

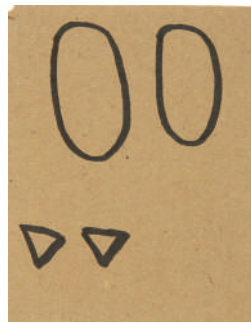

SAGOS

- 1 Skardinę apklijuojame pasirinkta medžiaga;
- 2 Pagal savo sukurtą dizainą iškerpame, nuspalviname ir suklijuojame dekoracijas (veiduką, akis, dantukus, šypsenėlę);
- 3 Jei norime, padarome antenas ar plaukus;

- 4 Į skardinę pilame prieš tai sudrėkintą žemę.
- 5 Ant viršaus pabarstome sėklyčių;
- 6 Atsakingai laistome ir prižiūrimė savo augalą.

Dekoracija

PAUKŠTUKAI

PRIEMONĖS:

PLONAS KARTONAS

ŽIRKLĖS

KLIJAI

YLA

SIŪLAI

SAGOS

DEKORO MEDŽIAGOS (pvz.: spalvotas popierius, tekstilė, flomasteriai, dažai)

PAUKŠTELIO TRAFARETAS

POPIERIUS

1 Jei reikia, atsispausdiname paukštelio trafaretą, išsikerpame;

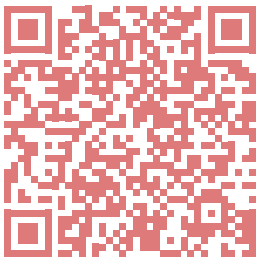
2 Persibraižome ant plono kartono ir iškerpame paukštelių, juos dekoruojame pasirinkta priemone;

3 Priklijuojame ar nupiešiame akeles;

4 Ties paukštelio galvos viršumi ir pilvelio apačia praduriame skylutes;

5 Į apatinę skylutę perverame siūlą ir jo galus užtaisome sagutėmis;

6 Į viršutinę skylutę veriamė pakabinimo kilpelę ar siūlą girliandai.

NUSKENUOKITE
QR KODĄ IR
ATSISPAUSDINKITE
TRAFARETĄ!

Dekoracija

VELYKINIS VIŠČIUKAS

PRIEMONĒS:

STORAS KARTONAS

SPALVOTO
POPIERIAUS ATRAIŽOS

KAMŠTELIS NUO STIKLAINIO

MEDINĒS LAZDELĒS 2 VNT.

KLIJAI

YLA

SIŪLAI

SAGOS

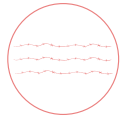
GUAŠAS

ŽIRKLĒS

ŠIENAS

DEKORATYVINĒS
VIELUTĒS UODEGAI

PAUKŠTELIO TRAFARETAS

- 1 Atsispausdiname trafaretą, jį išskerpame;
- 2 Paukštį persibraižome ant storo kartono, išskerpame, nudažome, leidžiame išdžiūti;
- 3 Iš spalvoto popieriaus išskerpame snapą, sparnus, skiauterę ir priklijuojame pagal pavyzdį;

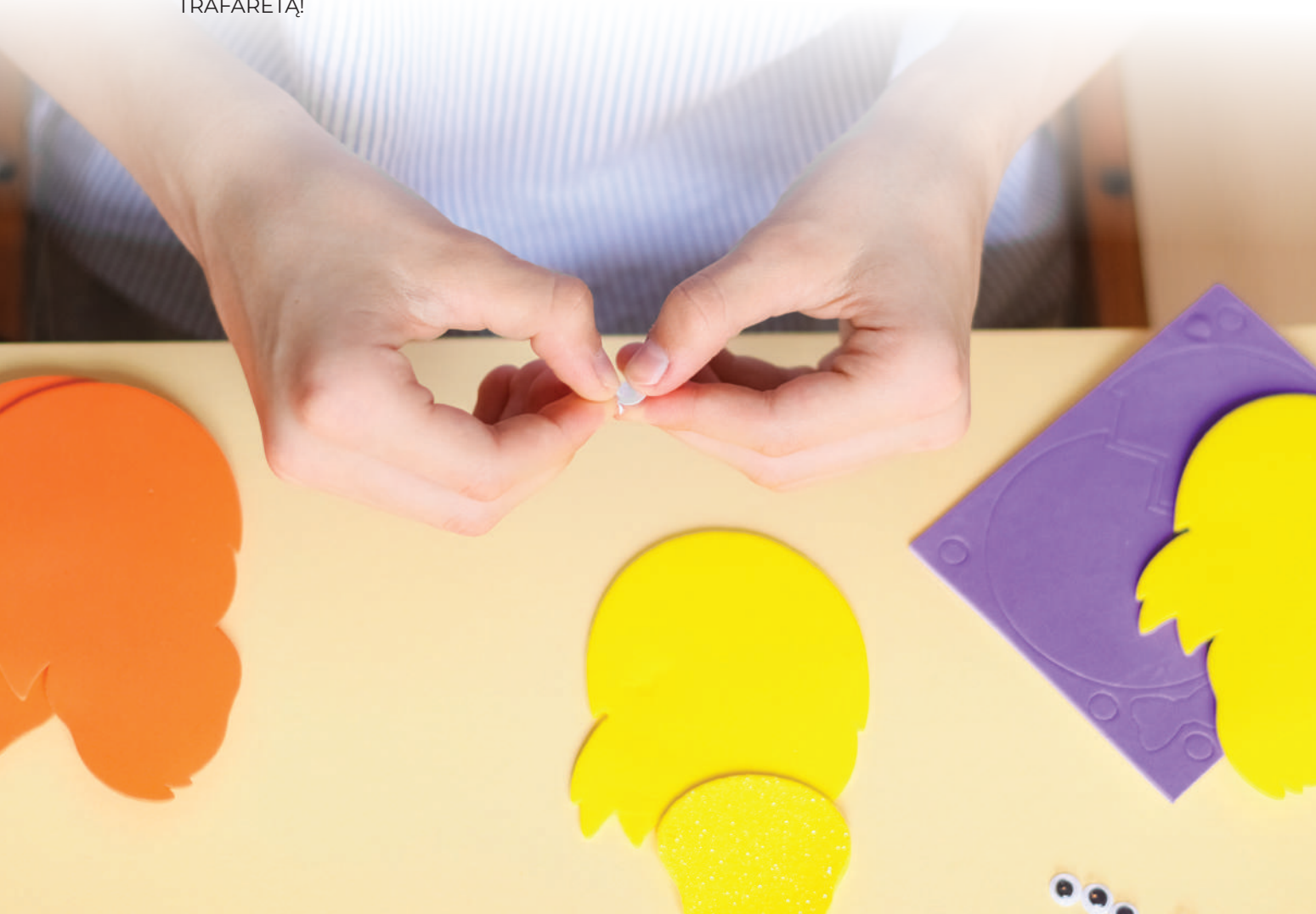
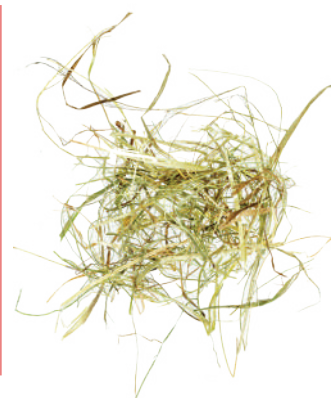
4 Vielutes susukame į spirales ir priklijuojame uodegos vietoje;

5 Dangtelyje padarome skylės, į jas įdedame medines lazdeles ir priklijuojame jas prie paukščio kūno;

6 Dangtelį dekoruojame šienu.

NUSKENUOKITE
QR KODĄ IR
ATSISPAUSDINKITE
TRAFARETĄ!

UAB „KANAPINIAI SPRENDIMAI”

Mūsų protėviai iš kanapių vydavo tvirtas virves, o mes, pasinaudoję technologiniais laimėjimais, galime iš jų gaminti statybines medžiagas, tekstilę, spausti vertingą aliejų. „Kanapiniai sprendimai“ dirba ir atlieka įvairius eksperimentus, kad, galbūt, vieną dieną kompozitas iš kanapės galėtų pakeisti plastiką.

Kanapės – augalas, galintis tapti tvirta alternatyva daugybei šiandieninių produktų – jų sėklos ir aliejus gali būti panaudoti maistui, stiebai bei lapai – tvariai tekstilei bei statybinėms medžiagoms gaminti. Šiandien kanapės Lietuvoje vėl pradedamos auginti. O įmonės „Kanapiniai sprendimai“ atstovas Andrius Ramonas jau gali išvardyti keliasdešimt būdų, kur ir kaip jas pritaikyti užauginus.

„Celiuliozė, gaunama iš kanapių, yra kur kas tvirtesnė nei medienos celiuliozė, todėl ir kanapių popierius – labai stiprus. Dar galima ir statyba iš kanapių spalių – Indijoje esančiose Eloros

uolose kanapinis tinkas 1500 metų saugojo senuosius piešinius. Prancūzijoje, Ispanijoje yra išlikę senų namų iš kanapių betono medžiagos. Kanapiniai statiniai yra ekologiški, draugiški gamtai ir žmogui. Ir galiausiai iš kanapių gali būti gaminami biopolimerai ir kompozitai, kurie mažina neorganinio plastiko vartojimą, aplinkos taršą bei CO2 kiekį atmosferoje,“ – pabrėžia A. Ramonas.

Kanapė – dar vienas akivaizdus įrodymas, kad gamta turi sprendimus visoms problemoms, kurias per pastaruosius dešimtmečius sukūrė žmogus. Šis augalas galėtų tapti žaliava didžiausią taršą generuojantiems sektoriams: vienkartinio plastiko, tekstilės, statybų pramonėse. Kanapių naudojimas padėtų saugoti medžius, jei popieriaus gamyba būtų perorientuota į kanapių celiuliozės žaliavą. Tai būtų dar vienas labai reikalingas pokytis, nes miškai šiuo metu turi svarbesnį darbą – gerti CO2 ir apsaugoti mus nuo klimato kaitos.

**NELEISK ŠIUKŠLĒMS
TAPTI LIETUVOS PAVELDU.
RŪŠIUOK.**

ŠIUKŠLIAKALNIS

ZaliasisTaskas.lt

**ŽALIASIS
TAŠKAS**

Patarimai

Stenkitės atskirti skirtingas pakuotės medžiagas: nusukite stiklainių dangtelius, visiškai nuplėškite folijos dangtelius nuo plastikinių pakuočių (net jei abi medžiagos metamos į vieną konteinerį).

Atliekų tvarkytojai jums padėkos, jei negrūsitate vienu pakuočių į kitas. Geriau suspauskite jas ir išmeskite atskirai.

Niekam nepatinka, kai konteineriai dvokia. Todėl rekomenduojame pakuotes praskalauti vandeniu.

Nepamirškite iš pakuočių visiškai pašalinti maisto likučių – jie genda ir gadina viso konteinerio turinio kokybę.

Daugiau informacijos apie rūšiavimą:

www.zaliasistaskas.lt

Facebook: Žaliasis taškas

GEGUŽĖ

- * Mamos diena
- 01** Gegutės diena
- 01** Tarptautinė darbininkų diena
- 04** Šv. Florijonas, Gaisrų sergėtojo diena
- 03** Saulės diena
- 08** Tarptautinė raudonojo kryžiaus diena
- 14** Tulpių žydėjimo šventė
- 14** Pasaulinė migruojančių paukščių diena
- 15** Tarptautinė šeimos diena
- 16** Tarptautinė šviesos diena
- 16** Tarptautinė jūros kiaulės (delfino) diena
- 16** Pasaulinė taikaus gyvenimo kartu diena
- 18** Muziejų diena
- 18** Tarptautinė žavėjimosi augalais diena
- 20** Pasaulinė bičių diena
- 20** Pasaulinė metrologų diena
- 21** Pasaulinė kultūros puoselėjimo diena

BIRŽELIS

- * Tėčio diena
- 01** Tarptautinė vaikų gynimo diena
- 01** Vasaros pradžia
- 01** Pasaulinė bėgimo diena
- 03** Dviračio diena
- 05** Pasaulinė aplinkos apsaugos diena
- 08** Vandenyno diena
- 24** Joninės
- 25** Tarptautinė jūrininkų diena
- 27** Tarptautinė žvejų diena

GEGUŽĖ / BIRŽELIS

Vasara jau visai čia pat, o jos šilumą galima jausti smagiose šiltose šventėse, kurių šiuo metu apstu - Mamos ir Tėčio dienos, Tarptautinė vaikų gynimo diena, Pasaulinė aplinkos apsaugos diena, Joninės ir begalė kitų! Įsisukę į jų sukurtą ir ruošdamiems joms nepamirškime - mūsų šventė neturi tapti kančia gamtai, todėl gamindami dovanėles, būkime atsakingi: tausokime turimas medžiagas, gaminkime ilgalai-

kius, daugkartinius bei kokybiškus daiktus, o svarbiausia - išnaudokime antrines ir gamtos mums dovanojamas žaliavas - jų tarpusavio sinergija gali labai nustebinti! Tad nebijokime eksperimentuoti ir drąsiai leiskimės į malonų kūrybinį nuotykių...

KURKIME!

Dekoracija

PIRMIEJI ŽIEDAI

PRIEMONĖS:

POPIERINIAI KIAUŠINIŲ DĖKLAI

AKVARELĖ

ŽIRKLĖS

KLIJAI

PAGALIUKAI

POPIERIUS

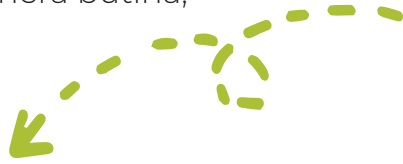

TEPTUKAS

- 1 Iš kiaušinių dėklo išpjauname viduryje esančias iškilias dalis (dešimties kiaušinių pakuotėje jos būna keturios);
- 2 Iškirptus žiedelius nuspalviname akvarele;
- 3 Jiems išdžiūvus galime iškarpyti žiedlapius, tačiau tai nėra būtina;

- 4 Imame pagaliuką ir nuspalviname žalia spalva;
- 5 Iš popieriaus iškerpame lapelius, juos priklijuojame prie pagaliuko;
- 6 Žiedą, klijų pagalba, sujungiame su pagaliuku.

Nuotraukos laikiklis

PRISIMINK MANE

PRIEMONĖS:

AKMUO

DAŽAI (galima naudoti ir nereikalingą nagų laką), GUAŠAS

ŽIRKLĖS

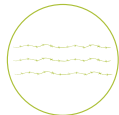
KLIJAI

SIŪLAI

TEPTUKAS

VIELA

KAROLIUKAI IŠ NEBENAUDOJAMŲ KAROLIŲ

1 Ant vielutės suveriami karoliukai arba vielą patepame lipalu ir apvyniojame virvele;

2 Norimomis spalvomis nudažome akmenį (galima ir nedažyti);

3 Apačioje vielutę su karoliukais tvirtai apsukame apie akmenį, o viršuje - susukame tvirtą spiralę;

4 Į spiralę dedame nuotrauką ir suspaudžiame, kad nuotrauka laikytųsi.

Dekoracija JŪROS BANGOSE

PRIEMONĒS:

ŠAKA AR GRAŽUS JŪROS
NUGLUDINTAS PAGALIUKAS, 2 VNT.

SPALVINGAS POPIERIUS

ŽIRKLĒS

SIŪLAS

SAGOS

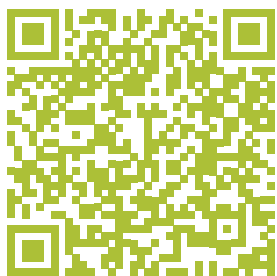

KAROLIUKAI

- 1 Naudodami instrukciją išlankstome norimą skaičių laivelių;
- 2 Juos dekoruojame;
- 3 Veriame ant virvės per burę, kaip pavyzdyje, tarpuose įveriame karoliukus ar kitas puošmenas;

- 4 Imame šakas, sulyginame jų ilgius;
- 5 Prie kiekvienos pririšame po dvi laivelių "girliandas";
- 6 Tuomet šakas surišame tarpusavyje ir pritvirtiname pakabinimo kilpą.

NUSKAITĖ QR KODĄ
RASITE LAIVELIŲ
LANKSTYMO
SCHEMĄ

Lauko dekoracija

BITUTĖ

PRIEMONĖS:

METALINIS INDELIS

GUAŠAS

ŽIRKLĖS

LIPALAS

SIŪLAI

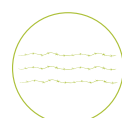
MEDINIS PAGALIUKAS

METALINIAI KAMŠTELIAI

SAGOS

VIELUTĖS

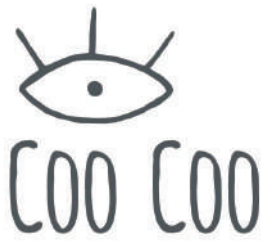

YLA

- 1 Metalinį indelį bei medinį pagaliuką nudažome guašo ir lipalo mišiniu;
- 2 Pasiruošiame keturias vielutes - bitės kojas;
- 3 Naudodami lipalą, apvyniojame jas siūlais, o viename vielutės gale įveriamė po sagą;
- 4 Ant indelio klijuojame akis, šypsenėlę;
- 5 Vyniodami siūlą aplink indelį suformuojame dryžius;
- 6 Su yla padarome skylutes vielutėms apatinėje indelio dalyje ir jas įtaisome į skylutes.

DIRBTUVĖS „COO COO”

Baldai – vieni ilgiausiai gyvenime mus lydintys daiktų. Anksčiau jie buvo gaminami taip, kad tarnautų visą gyvenimą, bet... kas gi šiuolaikiniame pasaulyje visą gyvenimą gyvena tarp tų pačių baldų? Ir vis tik senieji baldai, kurių kupini mūsų močiučių būstai, kad ir niūrokį, yra puikios kokybės, dažniausiai – medžio masyvo. Nuo vaikystės perdarinėjusi daiktus ir persiuvinėjusi drabužius Roberta Gabalaitė vieną dieną nutarė, kad baldų prikėlimas antram gyvenimui bus jos kasdienė ir pagrindinė veikla. Taip gimė „Coo Coo“ dirbtuvės.

„Coo Coo“ dirbtuvės yra ta vieta iš kurios kuklūs, apsitrynę praėjusio šimtmečio baldai iškeliauja pasidabinę tokiomis spalvomis ir raštais, kokių per savo ilgą amžių nėra regėję. Dirbtuvių įkūrėjai Robertai Gabalaitė tiesiog patinka gelbėti senus baldus, juos perdažyti, apklijuoti tekstile bei surasti naujus namus. Šiandien ji jau nebegelbėja baldų nuo kontenerių ir tiesą sakant – o stebukle! – kai kurie 60-metį skaičiuojantys krėslai tapo tokie populiarūs, kad tie, kurie kažkada tokį baldą išmetė, šiandien turėtų nusigrauzti nagus.

„Net jei kartais tenka įsigyti neekologišką laką lauko baldams, manau, vis tiek žalos padarai mažiau, nei įsigydamas naują baldą. Taip pat dirbu su vilna, turiu audinių tiekėjus, kurie gobeleną išaudžia iš 75 % vandenynuose surinkto plastiko. Labai norisi palaikyti tokias idėjas ir naudoti būtent tokias medžiagas,“ – sako Roberta Gabalaitė.

Piktinamės sparčiai kertamais miškais, tačiau juk tikroji problema glūdi kiekvieno vartotojo pasirinkime – Lietuvos miškų kirsti nereikėtų, jei pasitenkintume jau pagamintais baldais. Netinka prie šiuolaikinio interjero? Patvarią medieną galima perdažyti, nušveisti, prisukti papildomų dalių, aptraukti tekstile. Naujas daiktas, jo paieškos, visada pakelia nuotaiką, tačiau pastaruoju metu naujais daiktais grožėtis norime pernelyg dažnai. Dirbtuvės „Coo Coo“ yra puikus pavyzdys, kaip atnaujinti seną baldą taip, kad nežinodami jo neatskirtumėte nuo naujo.

Prieš

Po

LIEPA

- 03** Tarptautinė diena be plastikinių maišelių
- 03** Globėjų diena
- 06** Valstybės (Lietuvos Karaliaus Mindaugo karūnavimo ir Tautiškos giesmės) diena
- 06** Tarptautinė bučinių diena
- 07** Pasaulinė šokolado diena
- 17** Pasaulinė emociukų diena
- 20** Tarptautinė šachmatų diena
- 23** Tarptautinė dešrainių diena
- 29** Šv. Morta, Griaustinio diena
- 30** Tarptautinė draugystės diena
- 31** Jūros ir Žvejų diena

RUGPJŪTIS

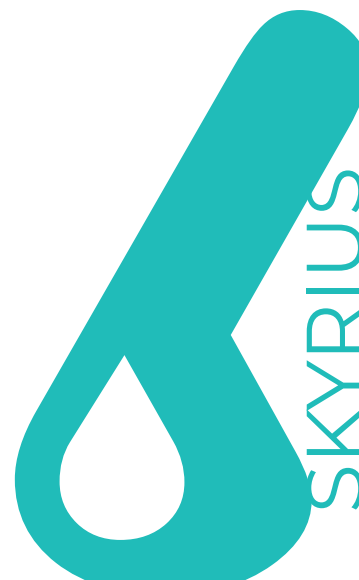
- 08** Tarptautinės kačių dienos
- 09** Tarptautinė tautos diena
- 12** Pasaulinė dramblių diena
- 12** Tarptautinė jaunimo diena
- 13** Tarptautinė kairiarankių diena
- 15** Žolinė
- 19** Pasaulinė fotografijos diena
- 23** Baltijos kelio diena
- 24** Šv. Baltramiejus, Gandrų išskridimo diena
- 31** Laisvės diena

LIEPA / RUGPJŪTIS

Pagaliau - išsvajotos ilgosios atostogos! Laukia įspūdingi nuotykių ir daug laiko gryname ore, tačiau nepamirškime, kad džiaugdamiesi vasaros malonumais ir leisdami laiką gamtoje, prie ežerų, upių, jūrų, miškuose ir pažintiniuose takuose turime būti tvarkingi. Gamtoje valytojų nėra, todėl kiekvienas turi būti atsakingas už savo sukurtas atliekas ir jas sutvarkyti. O dar

geriau - panaudoti jas antrą kartą! Todėl siūlome pasigaminti įvairiausių laisvalaikiui skirtų žaidimų iš antrinių žaliavų - aitvarų, vėjo malūnelių, laivelių ir kitų. Plaukime, sukimės su vėju, skraidykime - vasara dar tik prasidėjo!

KURKIME!

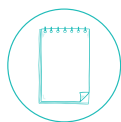

Vėjo matūnėlis

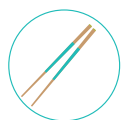
PAGAUK VASAROS VĖJĄ

PRIEMONĖS:

KVADRATO FORMOS LAPAS

MEDINIS PAGALIUKAS

ŽIRKLĖS

LINIUOTĖ

KANCELIARINIAI SMEIGTUKAI

- 1 Iš popieriaus išsikirpkite kvadratą;
- 2 Pieštuku nubrėžkite kvadrato įstrižaines;
- 3 Įkirpkite popierių per įstrižaines, palikdami kelis centimetrus iki centro;
- 4 Pasirinkę kampą lenkite link taško centre;
- 5 Pirštu prilaikydami kampą centre, lenkite artimiausią kampą pagal laikrodžio rodyklę;

6 Tą patį pakartokite su likusiais kampais. Neatleiskite piršto, laikančio kampus centre.

7 Centre laikomus kampus ir malūnėlį smeigtuku perbeskite kiaurai.

8 Prilaikydami smeigtuką įsmeikite jį į medinį pagaliuką.

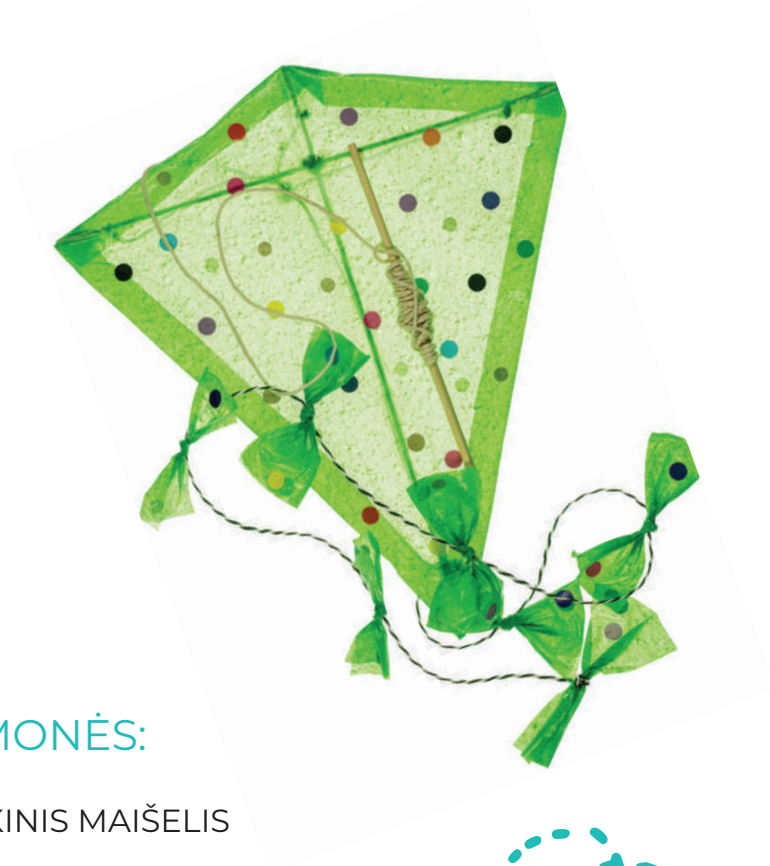

NUSKAITĘ QR KODĄ RASITE
AITVARO GAMINIMO
SCHEMĄ

Aitvaras

AUKŠTAI AUKŠTAI

PRIEMONĖS:

PLASTIKINIS MAIŠELIS

MEDINIAI PAGALIUKAI, 3 VNT.

ŽIRKLĖS

LINIUOTĖ

VIRVELĖ

LIPNI JUOSTA

ŽYMEKLIS

KAIP PAGAMINTI
AITVARĄ SUŽINOSITE
NUSKAITĘ QR KODĄ
IR SEKDAMI VIDEO
REPORTAŽĄ.

NUSKAITYKITE
QR KODĄ IR
RASKITE AITVARO
PROPORCIJAS BEI
SCHEMĄ

Žaidimas SUSKAIČIUOK

PRIEMONĖS:

KARTONAS

PIEŠTUKAI

STIKLAINIO TRAFARETAS

RAŠYMO PRIEMONĖS

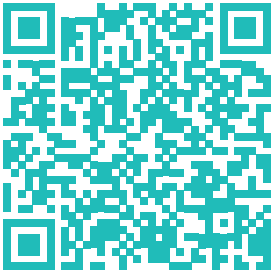
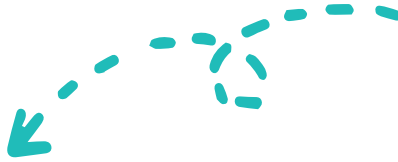

ŽIRKLĖS ARBA PEILIUOKAS

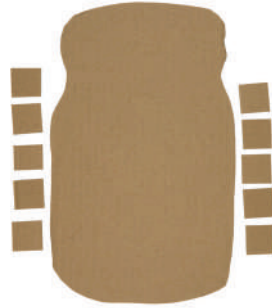

- 1 Atsispausdinkite ir išsikirkite stiklainio trafaretą (galima nusipiešti ranka);
- 2 Jį apibrėžkite ant kartono ir iškirkite palikdami 2 cm kraštelį;
- 3 Stiklainio viduje surašykite skaičius nuo 1 iki 10, aplink skaičių nubrėžkite kvadratą;

- 4 Nuspalvinkite stiklainį, palikdami nespalvintus kvadratėlius, nupieškite trūkstamas stiklainio detales;
- 5 Iš atskiro kartono išsikirkite 10 kvadratėlių, juose atitinkamai nupieškite 1 - 10 taškelių.

NUSKENUOKITE
QR KODĄ IR
ATSISPAUSDINKITE
TRAFARETĄ!

Žaidimas

ARKLIUKAS KAŠTONAS

PRIEMONĖS:

MEDŽIAGOS SKIAUTELĖS

MEDINĖ LAZDA ARBA MIŠKE RASTA ŠAKA

ŽIRKLĖS

KLIJAI ARBA ADATA SU SIŪLU

KAMŠALAS (porolonas, sinteponas
iš senų pagalvių)

SAGOS

SIŪLAI

KOJINĖ

- 1 Prikemšame kojineį pasirinkto kamšalo;
- 2 Iš siūlų suformuojame plaukus, juos priklijuojame arba prisiuvame prie kojinės kulno dalies;
- 3 Didesnes sagas priklijuojame akių vietoje, mažesnes - vietoje nosies;

- 4 Iš siūlų suformuojame burną, juos priklijuojame arba prikabiname siūlu;
- 5 Iš siūlų padarome pakinktus;
- 6 Gerą lazdos galą kišame į kojineį, jis turi būti paniręs į kamšalą. Tuomet pritvirtiname stipriai surišdami kojinės galą su siūlais.

Ū K A I

„ŪKAI“

Jei jau susiruošėte keisti pasaulį – pradėkite nuo mažų žingsnių. O kaip jie gali virsti dideliais, puikiausiai įrodo dviejų lietuvių, įkūrusių startuolį „Ūkai“, istorija. Ši lyriškai pavadinta įmonė prekiauja kojiniųėmis, kuriose natūralios medžiagos dera su iš jūrų bei vandenynų ištrauktais ir perdirbtais plastiko buteliais.

Kaip nužudyti 19 tonų sveriantį, maždaug 10 metrų ilgio bangininį ryklį? Paprasta – išversti į jo gyvenamuosius vandenį konteinerį plastiko atliekų. Prieš gerą šimtmetį atradome ne tik patogų būdą parsinešti iš parduotuvės silkę, tačiau kartu ir medžiagą, galinčią pražudyti įvairiausių jūrų ir vandenynų gyventojus – nuo mažučio kiro iki stambiausio pasaulio banginio. Mums, Lietuvos gyventojams, galbūt sudėtinga suvokti, kaip apskritai tokie kiekiai plastiko atsiduria vandenyje. Tačiau realybė tokia, jog kai kuriose šalyse vandenynai yra tolygūs sąvartynui. Ak, kad šią problemą išspręsti būtų taip paprasta, kaip užsimauti kojines! Palaukite... kojiniųė čia tikrai gali padėti!

„Ūkų“ kojiniųė išmegztos pasteliniųėmis spalvomis, gamtoje sutinkamais raštais, vaizduoja saulėlydį, sūrų jūros vandenį ar lietu. Jos pakuojamos į 100 proc. perdirbto popieriaus dėžutes ir siunčiamos pasirenkant tvariausią siuntinio kelionės būdą, todėl kartais kojiniųų kelionė užtrunka ilgiau.

Kūrėjai supranta, jog plastiko pluoštas kojiniųų sudėtyje taip pat gali lemti mikroplastikų susidarymą skalbimo metu, todėl netgi pateikia rekomendacijas, kad kojines reikėtų skalbti šaltesnėje temperatūroje.

Tereikėjo vienos geros idėjos – ir mes toliau avime patogias, orui laidžias kojines, tik šįkart savo pasirinkimu mažiname plastiko taršą. Taigi startuolių užduotis – atrasti tinkamas technologijas, tačiau mes taip pat turėtume nesnausti – gaminius, kurių bet koku atveju gyvenime prireikia, pirkti iš tų, kurie prisideda prie šviesesnės (ir mažiau plastiku užverstos) planetos ateities!

50 x

COLLECTED BY

plasticbank

1 x

USED IN SOCKS' MATERIALS

COMFORTABLE FIT —

LONG LASTING DESIGN —

DURABLE —

FRESHNESS —

— **42 % RPET & UPCYCLED COTTON**

— **35 % ORGANIC COTTON**

— **20 % POLYAMIDE**

— **3 % ELASTANE**

ŽALIASIS
TAŠKAS

Sužinokite daugiau:
www.zaliasistaskas.lt

LEIDINĮ KŪRĖ:

„Kita forma“

FOTOGRAFIJŲ AUTORĖ:

Jogailė BUTRIMAITĖ

LEIDINIO DIZAINERĖ IR MAKETUOTOJA:

Jurgita BALTRUKEVIČIŪTĖ